

skulle behandle et saa uhyre Lovkompleks paa saa kort Tid, og der har da ogsaa i Pressen hævet sig Røster, der betegnede dette som Jaskeri. Heroverfor vil jeg gerne pege paa, at vi i den forudgaaende Periode, ikke mindst under Krigen, den ene Gang efter den anden var kommet ind paa noget, som med langt større Føje kunde kaldes Jaskeri. Thi ihvorvel Rigsdagen laa inde hele Aaret, fik vi, hver Gang der skulde gennemføres en vigtig Lov, den altid kastet i Hovedet i sidste Øjeblik og med Kniven paa Struben for at skulle gennemføre den — to — tre. Denne Gang er der derimod Tale om Love, som i hvert Fald, om ikke formaliter, saa dog realiter, har været Genstand for en gennemgribende Rigsdagsbehandling. Saaledes som de højtærede Ministre og den ærede Ordfører for Venstre (Dalsgaard) allerede har gjort opmærksom paa, har jo det saakaldte sønderjydske Udvalg haft alle disse Love til Behandling, de fleste har endogsaa gennemgaaet en Underudvalgsbehandling; og det er rigtigt, hvad den højtærede Statsminister bemærkede, at gennemgaaende maa man sige, at de er langt mere grundigt forberedte end adskillige Lovforslag, som Rigsdagen, ikke mindst i de senere Aar, har maattet vedtage. Det sønderjydske Udvalg dannede en lille Rigsdag —, det er et fuldkommen rigtigt Udtryk, den højtærede Statsminister her har brugt — og det forberedte Lovgivningen for Sønderjylland, der i sig selv er en Mikrokosme, og hvis Lovgivningsforhold har krævet en ganske lignende Behandling som selv en større Stats.

I øvrigt ønsker jeg ved denne Lejlighed at gøre opmærksom paa, at under de Forhandlinger, der i sin Tid i den danske Rigsdag gik forud for den nugældende Grundlov, pegede man fra mit Partis Side paa Ønskeligheden af at følge de Anvisninger, som den berømte Stuart Mill har givet i sit Værk om den repræsentative Forfatning, hvor han udtaler, at egentlig burde der være et særligt Raad indenfor Parlamentets Ramme af rent fagkyndig, rent sagkyndig Beskaffenhed, der gennemarbejdede Lovene, saaledes at i de fleste Tilfælde Underhuset, den Del af Parlamentet, der var det egentlige repræsentative Organ for Folket, og hvis Stemme skulde være den afgørende, saa at sige kun stemte om de saaledes gennemarbejdede Love en bloc. Og vist er det, at den Behandling, som Lovforslag bliver til Del rundt omkring, ikke alene i den danske Rigsdag, men i alle Parlater Verden over, meget ofte tyder paa, at en saadan Detailbehandling ligger over Rigsdagens Kræfter.

Dette vil da specielt være Tilfældet overfor Emner som nærværende, hvor det gælder om at tillemppe og afpasse dansk Lovgivning, dansk Ret, paa et Landomraade, hvor der hidtil har gældt, dels fremmed Ret, dels gammel Landsret af særlig lokal Beskaffenhed. Man fornærmer sikkert ikke den høje Rigsdags Medlemmer, naar man gaar ud fra, at kun de allerfærreste, maaske ikke een iblandt os, har haft et saa indgaaende Kendskab til den tyske Ret, der gjaldt nede i Slesvig, at vi paa virkningsfuld Maade kunde have gennemløjet disse Lovforslags Enkeltheder. Derfor maatte i et Tilfælde som dette særdeles meget bero paa en dygtig Administration, Forudgennemarbejdelse af Lovforslagene, og Administrationen har, som oplyst, inddraget forskellige Ekspertter, taget sin Tilflugt til specielle sagkyndige, som havde Indsigt paa dette fremmede Retsomraade, saa at de Lovforslag, som blev forelagt det sønderjydske Udvalg, ifølge Sagens Natur maatte bære Præg af en grundig fagkyndig Behandling. Selve dette, at Opgaven ikke er den: i ubestemt Almindelighed at give sig til at lovgive for Sønderjylland, men at overføre dansk Ret til Sønderjylland paa en saadan Maade, at den tillempes og afpasses efter de der herskende Retsbegreber, levner overhovedet ikke nogen særdeles bred Margin for Lovgivningsmagtens Indgriben i Enkeltheder. Det er jo saa, som allerede den højtærede Statsminister har gjort opmærksom paa, at den gældende Ret dernede maa blive i Kraft, forsaavidt den ikke ændres ved nye positive Lovbestemmelser eller en Ændring er en Følge af selve Indlemmelsen, saa at det kun er den fremtidige danske Lovgivning, som kommer til at gælde uindskrænket, og paa denne fremtidige Lovgivning vil jo Sønderjyllands Repræsentanter faa Indflydelse, hvilket ogsaa er det naturlige og rimelige.

Jeg føres herigennem til at pege paa et Moment, der ligeledes har Betydning i hele denne Sammenhæng, nemlig at alle disse Lovforslag har været til Behandling, været Genstand for Prøvelse af sønderjydske Interessers Tillidsmænd, saa at ogsaa derigennem Rigsdagen har en særlig Garanti for ikke at gribe fejl ved at vedtage Lovforslagene. Jeg maa derfor give Ordføreren for Venstre (Dalsgaard) fuldkommen Ret i, at der kan ingen Betænkelighed være for Rigsdagen ved nu at gennemføre dette store Lovkompleks til Trods for den ringe Tid, der er os levnet, til Trods for, at det altsaa ikke vil være muligt, at gennemføre en saadan Detailbehandling, som vi ellers er vant til, men som jeg gentagende vil